

Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad

‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?’

Zaaknummer 3543393

Inhoudsopgave

Begrippenlijst.....	4
Inleiding	5
Besparen.....	7
1. Besparen	7
Opwekken	9
2. Windenergie	9
3. Zonne-energie.....	9
4. Energie uit water	9
5. Aardwarmte	10
Opslaan, gebruiken & (ver)delen	11
6. Lokaal opwekken en opslaan.....	11
7. Energieopslag	11
Beheren.....	13
8. Organisatie en regelgeving	13
9. Algemeen	13
Bijlage 1: Uitslag stemrondes adviezen inwonersberaad	15

Begrippenlijst

Wadkabel:	De elektriciteitskabel die Texel verbindt met het vasteland, deze voorziet het eiland van stroom (levensader).
Zelfvoorzienend:	Een situatie waarin voldoende energie (lokaal) wordt opgewekt en opgeslagen om in de (lokale) energiebehoefte te kunnen voorzien. Dit zonder afhankelijkheid van externe bronnen.
Energieneutraal:	Een situatie waarin evenveel energie wordt opgewekt, als verbruikt. Door fluctuatie tussen opwekken en verbruiken blijft er afhankelijkheid van externe leveringsbronnen.
Netcongestie:	Overbelasting van het elektriciteitsnetwerk, waardoor vraag en aanbod van energie niet goed/volledig kunnen worden verwerkt. Ook het terugleveren van overmatig opgewekte energie levert een overbelasting op van het elektriciteitsnetwerk.
Blue Energy:	Technologie die elektriciteit opwekt uit het verschil tussen zout- en zoetwater.
Energyhub:	Een lokaal systeem waarin bedrijven en inwoners gezamenlijk energie opwekken, opslaan en (ver)delen.
Taskforce Netcongestie:	Een samenwerkingsverband tussen grootverbruikers op het eiland en de gemeente Texel met als doel de netcongestie op het eiland te verminderen.
Grote windmolen:	Een windmolen met een tiphoogte tot 50 meter.
Kleine windmolen:	Een windmolen met een maximale ashoogte van 15 meter (tiphoogte circa 20 meter).
Micro windmolen:	Een micro windmolen of windwokkel met een (tip)hoogte van maximaal 3 meter.
Windwokkel:	Een micro windmolen met een hoogte van maximaal 3 meter.

Inleiding

Bestuurlijke waardering

Voordat we ingaan op de inhoud van de adviezen, is het van belang om een paar dingen vast te stellen. De vraag die is gesteld aan het Texels InwonersBeraad (TIB) was een complexe en ingewikkelde vraag: 'Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?' De vraag heeft veel technische en ook ruimtelijke aspecten. Geen gemakkelijke vraag. Was de vraag te ingewikkeld en te complex voor een inwonersberaad, zoals hier en daar werd opgemerkt? Als college zijn we expliciet positief over de uitkomst van het TIB, laat dat duidelijk zijn. Zowel technisch als ruimtelijk heeft het TIB op een representatieve basis richtingen gegeven waar we als gemeente mee verder kunnen en willen. Moeten er nog zaken verder worden uitgewerkt? Jazeker, en dat gaan we ook doen met groot respect voor de inzet van het TIB.

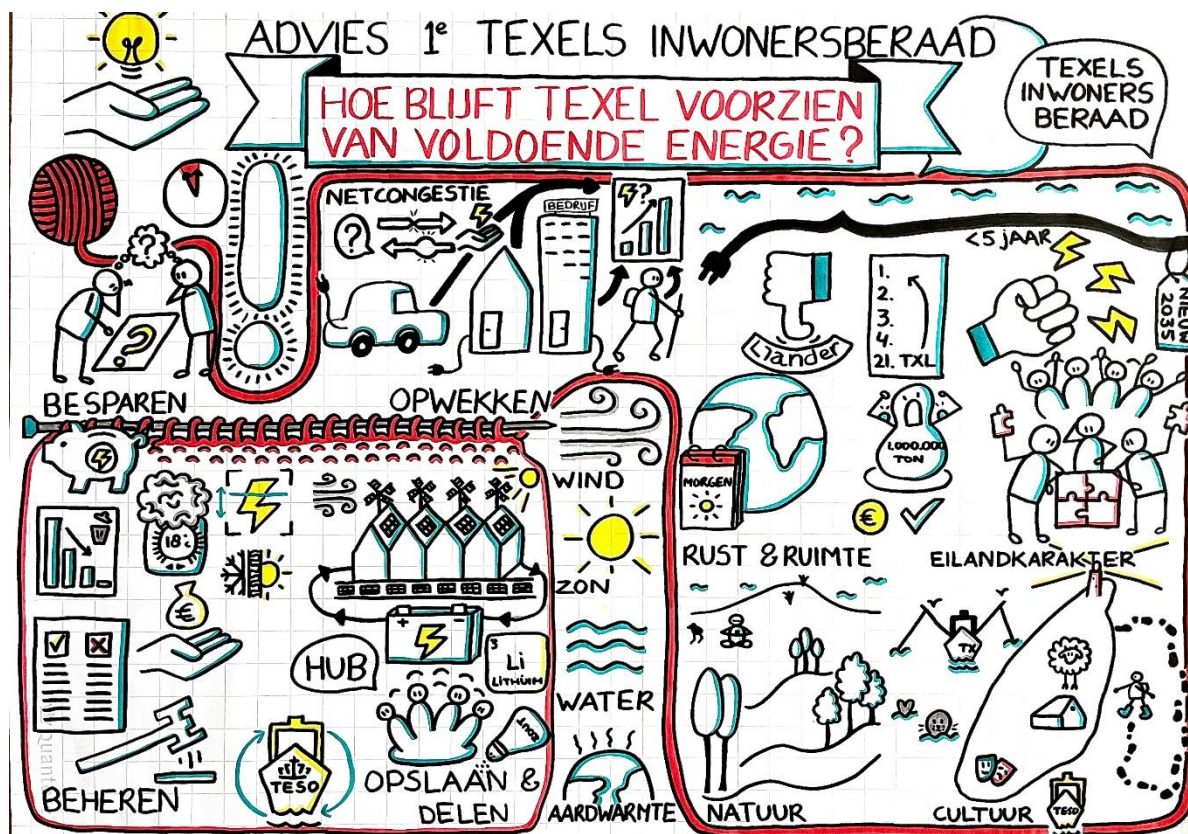
Ruimtelijk heeft het TIB de politieke uitgangssituatie bevestigd dat grote windmolens en grote zonneparken zich lastig laten combineren met de Texelse landschappelijke kernwaarden. Daarom adviseert het TIB tegen dergelijke oplossingen. Dat is een duidelijk signaal van een representatieve groep inwoners en dat signaal respecteren we.

Technisch heeft het TIB ook richting gegeven. In de adviezen ligt veel nadruk op lokale samenwerking, energiebesparing en ontzorging van inwoners daarbij, minder of geen drempels voor microwindopwek, slimme oplossingen en opslag. De adviezen zijn in een eerste ronde getoetst op de criteria die de Raad meegaf: praktische, juridische en financiële haalbaarheid. Op twee na hebben de adviezen deze eerste toetst doorstaan. We nemen deze adviezen daarom mee bij de verdere invulling van het Programma Duurzaamheid. Zie [Document Texel - RIB 24-109 Programma Duurzaamheid 2025 - iBabs Publieksporaal](#).

We zijn bij deze verdere invulling afhankelijk van de bemensing van het team Duurzaamheid, gelukkig begint daar vorm in te komen. Daarmee zijn de adviezen input voor een Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. Wij verwachten uiterlijk in het vierde kwartaal de Raad te kunnen informeren over een dergelijk uitvoeringsprogramma, en ondertussen pakken we met de beschikbare capaciteit al zaken op.

Samenvatting advies Texels inwonersberaad en begrippen

Samenvattend richten de adviezen van het inwonersberaad zich op duurzame energie(bronnen) in aansluiting met de Texelse kernwaarden rust, ruimte, natuur, cultuur en eilandkarakter. Het inwonersberaad wijst de gemeente nadrukkelijk op de urgente noodzaak van snel en doordacht handelen: Start een integraal energieprogramma waarin de verschillende sporen 'besparen, opwekken, opslaan en beheeren' in samenhang en met daadkracht & draagvlak worden aangepakt.

1- Illustratie: Margriet van Beek

Besparen

1. Besparen

Zet meer in op energie besparen! 'Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken', aldus het inwonersberaad. Ontwikkel besparingsprogramma's gericht op huishoudens, bedrijven & vakantiewoningen en focus op isolatie, energiezuinige apparatuur & slimme thermostaten, zijn de adviezen.

Hieronder een overzicht van welke acties we al gedaan hebben op dit gebied, waar we op dit moment mee bezig zijn en wat er al in de planning staat.

Wat hebben we al gedaan?

Op het gebied van besparen is er de afgelopen jaren al veel gedaan. Hieronder een overzicht:

- Lancering lening voor duurzame maatregelen en langer zelfstandig wonen (2020)
- Lancering renteloze lening voor zonnepanelen (2020)
- Inkoopactie zonnepanelen (2020)
- RREW-regeling € 90,- voor kleine energiebesparende maatregelen (2021)
- Bouwjarenaanpak Jaren '50 en '60 met inkoopactie (2021)
- Bouwjarenaanpak Jaren '70 en '80 met inkoopactie (2021)
- Bouwjarenaanpak Jaren '90 en '00 (2022)
- Bouwjarenaanpak vooroorlogse woningen (2022)
- Inkoopactie Isolatie (2022)
- Monumentenaanpak in combinatie met de reizende tentoonstelling over verduurzaming van monumenten (Rijksdienst Cultureel Erfgoed) (2023)
- Inzet mobiele showroom Duurzaam Bouwloket (2022, 2023)
- Spreekuren met adviseur in de dorpshuizen (2023)
- Telefonische consulten en keukentafelgesprekken met een adviseur (2021 tot heden)
- Informatiebijeenkomst energiebesparing voor ondernemers (2023)
- Deelname Duurzame huizenroute (tot heden)
- Bespaartips via www.texelgeeftenergie.nl (2020-2023)
- Pilot homewizard P1 meter dongel-traject (2023)
- Lancering Stimuleringslening Toekomstbestendig wonen (samenvoegen van de twee bestaande leningen tot één renteloze lening) (2023)
- Lancering Verzilverlening Toekomstbestendig wonen (2023)
- 30 Gratis energiescan voor bedrijven die onder de energiebespaarplicht vallen. Uitgevoerd door klimaatroute. (2023)

Wat doen we nu al?

Op dit moment vinden er ook activiteiten plaats op het gebied van besparen. Deze zijn:

- Energieloket voor woningeigenaren www.duurzaambouwloket.nl
- Telefonische consulten en keukentafelgesprekken met een adviseur (2021 tot heden)
- Deelname Duurzame huizenroute (tot heden www.duurzamehuizenroute.nl)
- Witgoedregeling voor huurders met energiearmoede
- Isolatie subsidieregeling voor woningeigenaren met energiearmoede (pre-nip)
- FIXbrigade via Texelenergie
- Onderzoeken samenwerking met andere Waddeneilanden voor aanschaf van softwaretool voor inwoners, gemeenten, energielokketten bij ondersteuning in de energietransitie

Wat staat er al op de planning?

Op het gebied van besparen staan er al een aantal acties in de planning, deze zijn:

- Monumentenaanpak (2025)
- Lokale Isolatieaanpak (2025-2027)
Subsidieregeling gericht op woningeigenaren van een woning met een lage energetische woning en een WOZ-waarde onder de NHG-grens € 429.300 (peiljaar 2022).
Oprichten van een vierjarig subsidiefonds voor duurzame investeringen in woningen. Fonds van 4x € 500.000. Hiervan wordt € 1.660.000 toegevoegd aan de Lokale Isolatieaanpak. Bij deze isolatieaanpak is aandacht voor de landelijke aanpak Natuurvriendelijk isoleren en het opstellen van een soortenmanagementplan.
- Update van de duurzaamheidspagina www.texel.nl/duurzaamheid, informatie overzetten van www.texelgeeftenergie.nl. Alle informatie op één locatie.
- Green deal; samenwerking gemeente, Rabobank en TOP er zijn drie informatiemomenten georganiseerd op de thema's GROEN, ENERGIE en AFVAL voor ondernemers. Bij het thema Energie worden vouchers uitgedeeld voor het laten maken van een bedrijvenscan.
- Green deal loopt tot 2026 tot die tijd alleen ambtelijk aangehaakt bij het oprichten van een duurzaam bedrijvenloket in de Kop.
- Proactieve wervingsactie starten voor deelname Duurzame huizenroute, deel je ervaringen en tips met medebewoners over het verduurzamen van je woning.

Uit bovenstaande blijkt dat er al veel acties zijn uitgevoerd of in de planning staan. Om op het gebied van besparen invulling te geven aan de adviezen van het inwonersberaad wordt voorgesteld om de volgende nieuwe acties/maatregelen uit te gaan voeren.

Nieuwe acties volgend uit advies

- We richten samen met TexelEnergie en het Texels Ondernemersplatform een lokaal energie-expertteam op met een proactieve houding en de volgende taken:
  - o Dienen als centraal aanspreekpunt en informeren en ondersteunen bij alle energiebesparingsvragen van inwoners en bedrijven.
  - o Stimuleren van het gebruik van slimme thermostaten en energiebeheer-systemen. Het expertteam gaat na op welke wijze dit vorm gegeven kan worden. Subsidieregeling slimme thermostaat kan wellicht voor huurders via het restant budget gemeentelijk subsidiefonds i.p.v. kleine maatregelen.
  - o Aanbieden en uitvoeren van gratis energiescans voor huishoudens, vakantiewoningen & bedrijven en het geven van een advies op maat.
  - o Stimuleren van isolatiemaatregelen en energiezuinige apparatuur.
  - o Ontwikkelen en uitvoeren van een bewustwordingscampagne van energiebesparing voor inwoners en bedrijven.
  - o Collectief inkopen van energiebesparende materialen.
  - o Monitoren en evalueren van energiebesparende maatregelen en terugkoppeling naar de gemeente.
  - o Proactief communiceren naar VVE's van vakantiewoningen om energieverbruik te verlagen en stimuleren hun energielabel naar tenminste A op te trekken.
  - o Ondersteunen en (proactief) adviseren van de gemeente bij (nieuwe) ontwikkelingen van energiebesparende maatregelen en het anticiperen daarop met aangepaste regelgeving en/of voorzieningen.

- We richten een overzichtspagina in op de website van de gemeente Texel met links naar allerlei informatie over energiebesparing, -opwekking, -opslag en -beheer. Of maken een duidelijke en directe link over en weer naar www.texelgeeftenergie.nl en regelen het vanuit daar. Te denken valt aan onder andere de opgestelde beleidsregels, subsidieregelingen, verwijzingen naar andere platformen en/of regionale, provinciale of landelijke regelingen.
- We genereren regelmatig aandacht voor het onderwerp in de lokale media en via de socials met een (reclame)campagne (meer naar 1 platform, media/sociale media/dorpsloketten).
- We richten samen met het lokaal energie-expertteam en eventuele andere lokale stakeholders ook een platform á la '[duurzaam bouwloket](#)' voor Texelse ondernemers op.

Opwekken

Op het gebied van opwekken geeft het inwonersberaad adviezen over de volgende zaken.

2. Windenergie

Het inwonersberaad geeft aan geen voorstander te zijn van grote windmolens, maar wel van windwakkels, micro windmolens en vrijwel onzichtbare windturbines (maximale (tip)hoogte 3 m).

3. Zonne-energie

Met betrekking tot zonne-energie geeft het inwonersberaad aan geen voorstander te zijn van grote zonneweides, maar wel voor het opwekken van zonne-energie via bestaande (overheids)infrastructuur, zoals fietspaden en carports en zonnepanelen op daken, muren en andere oppervlakken van gebouwen (woningen en bedrijfsgebouwen). Ook raadt het inwonersberaad aan via een coöperatie zonnepanelen collectief te bezitten en te beheren.

4. Energie uit water

Voor energie uit water stemde het inwonersberaad met meerderheid van stemmen (74%) voor het opwekken van zogenaamde blue energy (energie uit verschil tussen zout- en zoetwater).

Bij de afsluitdijk wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van Blue Energy met behulp van subsidie van DNA, provincie Fryslân, Investeringskader Waddengebied (IKW), het Waddenfonds en gemeente Súdwest-Fryslân. Voorgesteld wordt de uitkomsten van deze onderzoeken af te wachten en pas als de techniek bewezen is te onderzoeken of de mogelijkheden van blue energy-installaties bij gemalen op Texel mogelijk is (op rendabiliteit en financiële en praktische uitvoerbaarheid). Deze ontwikkelingen worden op de voet gevolgd door de ontwikkelgroep Duurzaamheid van de Samenwerkende Waddeneilanden waar de gemeente Texel ook aan deel neemt.

5. Aardwarmte

Het inwonersberaad adviseert om in te zetten op de ontwikkeling van aardwarmtewinning uit de aanwezige aardwarmte (waterreservoir op ca 2800 meter diepte) nabij de Hoofdweg. Deze manier van elektriciteitswinning is constant (onafhankelijk van weersomstandigheden), volledig CO2-vrij, opschaalbaar (1 unit levert 15-20% van de Texelse energiebehoefte), hoog subsidiabel en kan budgetneutraal gerealiseerd worden, aldus het inwonersberaad.

Er zijn op dit gebied al veel onderzoeken uitgevoerd. De conclusie uit deze onderzoeken is dat het technisch/financieel op dit moment niet haalbaar is deze techniek toe te passen in het noorden van Texel. Gelet hierop is het gemeentelijk advies om vooralsnog niet in te zetten op het onderdeel aardwarmte maar dit pas te doen als uit praktijkproeven (op Ameland) blijkt dat dit technisch en energetisch een efficiënte methode kan zijn. De risico's zijn op dit moment groot om hiermee aan de slag te gaan.

Hieronder een overzicht van welke acties we al gedaan hebben op dit gebied, waar we op dit moment mee bezig zijn en wat er al in de planning staat.

Wat hebben we al gedaan?

- *Uitnodigingskader Solar Carports gepubliceerd*
- *Solar Carports Initiatiefnemers/ontwikkelaars ondersteunen vanuit gemeente.*
- *Pilot solar carport Emmalaan*
- *Windwokkel pilot gestart, gestopt door afmeldingen leveranciers.*
- *Zonneweide gemeente Texel Everstekooog*
- *Pilot met zonnepanelen op fietspad op de Westerweg*
- *Postcoderoosregeling op 5 locaties*
- *Zon op bedrijvendaken project*
- *Proef met getijdenenergie*
- *Opzet gemaakt voor uitbreiding van de site www.texelgeeftenergie.nl om vraag en aanbod van zonnedakprojecten bijeen te brengen. Dakenbank is niet tot uitvoering gebracht.*

Wat doen we nu al?

- *Vacature voor beleidsadviseur Duurzaamheid/Energie opwek en netcongestie*
- *Deelname ontwikkelgroep Duurzaamheid van de samenwerkende Waddeneilanden voor de Wadden Regiodeal.*
- *Projectideeën voor Wadden Regiodeal inbrengen bij Regiodeal ontwikkelgroep*
- *Solar Carports Initiatiefnemers/ontwikkelaars ondersteunen vanuit gemeente met inhuur.*

Wat staat er op de Planning?

-

Uit voorstaande blijkt dat er al acties zijn uitgevoerd of lopend zijn. Om op het gebied van opwekken invulling te geven aan de adviezen van het inwonersberaad wordt voorgesteld om de volgende nieuwe acties/maatregelen uit te gaan voeren.

Nieuwe acties volgend uit advies

- We stellen nadere (beleids)regels (of een uitnodigingskader) op voor 'vrijwel onzichtbare' windturbines, windwakkels en micro windmolens met een tiphoogte van maximaal 3 meter, geluidsnormen en gebiedsaanwijzingen.
- We stellen stimuleringsregelingen op, zoals bijvoorbeeld een subsidieregeling voor micro windturbines, -wakkels en molens en een subsidieregeling voor zonnepanelen.
- We gaan de samenwerking aan met het lokale energie-expertteam en eventuele andere lokale partijen voor collectief bezit en beheer van zonnepanelen.
- We onderzoeken of een pro-actieve benadering van specifieke doelgroepen toegepast kan worden.

Opslaan, gebruiken & (ver)delen

Op het gebied van opslaan, gebruiken & (ver)delen geeft het inwonersberaad adviezen over de volgende zaken.

6. Lokaal opwekken en opslaan

Het advies van het inwonersberaad is om energyhubs te introduceren. Binnen deze eigen stroomnetten kunnen aansluitingen (organisaties en particulieren) gezamenlijk energie opwekken, opslaan, verbruiken & (ver)delen. Te denken valt aan collectieven zoals een bedrijventerrein, een nieuwbouwproject en/of cluster van Sporthal, Skool, OSG, gemeentehuis, zwembad etc. Daarnaast zegt het inwonersberaad; stimuleer TESO om door middel van innovatie zelfvoorzienend te worden in hun energiebehoefte.

7. Energieopslag

Met betrekking tot energieopslag is het inwonersberaad voorstander van het stimuleren en bevorderen van de installatie van lithium of zout batterijen, zowel voor de thuissituatie, buurt als het hele eiland. Dit vooral om de WadKabel te ontlasten en het elektriciteitsnet op Texel te stabiliseren.

Wat hebben we al gedaan?

- Samenwerking met HHNK in Europees LOGIC project (Low carbon Off Grid Communities) in een gerealiseerd [Texelbreed Smart Grid Flow batterij voor de RWZI](#), rioolwaterpompen en watergemalen welke op het drijvende zonnepanelenveld van de RWZI Eversteekooog zijn aangesloten.
- [Waterstof project ontwikkelingsondersteuning](#) slim energieverbruik en -opslag-onderzoek bedrijven (Project Development Assistance) bij RWZI Eversteekooog met HHNK en diverse Texelse partijen door Europese waterstof-organisatie de Fuel Cell and Hydrogen Joint Undertaking.

Wat doen we nu al?

- *Contact met netbeheerder Liander en TenNet over vorderingen en toekomstige elektriciteitsnet-verzwaren (zoals onderstation Anna-Paulowna en Eierland) en wanneer welke netcongestie-deeloplossingen gerealiseerd kunnen worden.*
- *Taskforce netcongestie*
- *Deelname ontwikkelgroep Duurzaamheid van de samenwerkende Waddeneilanden voor de Wadden Regiodeal*
- *Projectideeën voor Wadden Regiodeal inbrengen bij Regiodeal ontwikkelgroep*
- *Doorgeven stimuleringsprogramma's voor Energiehubs en slimme (eilander) energiesystemen binnen de provincie Noord-Holland en Waddeneilanden aan de Taskforce Netcongestie waar Texel Energie, TOP, LTO en diverse grootverbruikers (organisaties) deel van uitmaken.*

Wat staat er al op de planning?

- *Op het gebied van opslaan, gebruiken & (ver)delen is in opdracht van de gemeente de Taskforce Netcongestie ingesteld. De Taskforce richt zich op de volgende onderdelen*
  - o *Inventarisatie van de huidige stand van zaken energiecongestie.*
  - o *Versterken en optimaliseren huidige infrastructuur.*
  - o *Organiseren van een mogelijk Energie Management Systeem.*

Om op het gebied van opslaan, gebruiken & (ver)delen invulling te geven aan de adviezen van het inwonersberaad wordt voorgesteld om de volgende nieuwe acties/maatregelen uit te gaan voeren.

Nieuwe acties volgend uit advies

- We inventariseren samen met Taskforce Netcongestie en het lokaal energie-expertteam in welke gebieden er netcongestieproblemen zijn om vervolgens samen met de netbeheerder te kunnen bepalen welke oplossingen kunnen bijdragen.
- We onderzoeken samen met TaskForce Netcongestie en het lokaal energie-expertteam de bestaande mogelijkheden/regelingen binnen de regio, provincie en het rijk voor energiehubs en bieden zonodig ondersteuning bij het doen van (subsidie)aanvragen.
- We zetten de zelfvoorzienendheid van TESO vast op de agenda van de structurele overleggen met TESO en bieden ondersteuning/hulp waar dit nodig is.
- We onderzoeken samen met (lokale) stakeholders gebiedsgerichte oplossingen voor energieopslag in de vorm van batterijen.
- We onderzoeken de mogelijkheden van slimme sturing en gebruik van diverse (thuis)batterijen binnen het netwerk en stellen daar dan gebruiks-/spelregels voor op. Daarna kan gekeken worden naar eventuele stimuleringsregelingen (rentevrije leningen, subsidie).
- We continueren het structurele gesprek met de netbeheerder over de aanleg van een 3^e wadkabel en we zoeken samen met de netbeheerder naar financiering voor de voorbereiding (onderzoeken) die nodig is voor de aanleg van deze wadkabel. Dit om het proces te versnellen en om stroomuitval in de toekomst te voorkomen.

Beheren

Op het gebied van beheren geeft het inwonersberaad adviezen over de volgende zaken.

8. Organisatie en regelgeving

Bij het onderwerp organisatie en regelgeving werden 3 adviezen met meer dan 70% van de stemmen aangenomen. Het ging om het creëren van ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling, het aanstellen van een energie-ambassadeur en het leren van lessen uit het verleden.

9. Algemeen

De voorstellen onder dit kopje hebben de grens van 70% niet gehaald en worden hier niet verder behandeld.

Wat hebben we al gedaan?

- Het uitvoeren van een onderzoek naar de mogelijkheden van de wens om zelfvoorzienend te zijn door Royal Haskoning DHV uit 2023 met de titel '[Systeemstudie Texel](#)'

Wat doen we nu al?

- Het inrichten van een opgaveteam Duurzaamheid bij de gemeente die zich gaat inzetten op verduurzamen van de gebouwde omgeving, energie, mobiliteit, circulaire economie en de gevolgen van de klimaatverandering (adaptatie).

Wat staat er al op de planning?

- Stel een team 'duurzame energie' aan bestaande uit 4 fte (schaal 10-11) die verantwoordelijk is voor beleidsontwikkeling, communicatie, vergunningadvies en betrokkenheid bij andere duurzame initiatieven (vacatures staan uit).

Algemeen

Alvorens in te gaan op de acties volgend uit het advies van het inwonersberaad volgt eerst een algemene gemeentelijke reactie op het onderdeel regelgeving.

De gemeente heeft een aantal knoppen om aan te draaien, waarbij het omgevingsplan in dit geval het belangrijkste instrument is. Het college is ook bevoegd om te besluiten op een aanvraag omgevingsvergunning voor:

- een omgevingsplanactiviteit (artikel 5.1, lid 1, sub a);
- een (technische) bouwactiviteit (artikel 5.1, lid 2, sub a).

Voor andere soorten (omgevings)vergunningen is de gemeente niet het bevoegde gezag. Dan gaat het bijvoorbeeld om natuurvergunningen. De procedure voor behandeling van omgevingsvergunningen is wettelijk bepaald. Die kan de gemeente niet veranderen.

In een omgevingsplan heeft de gemeente de mogelijkheid om regels te stellen over activiteiten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, voor zover de wet niet een andere overheid als bevoegd gezag heeft aangewezen. Het kan gaan om algemene regels voor activiteiten, regels waarbij activiteiten onder voorwaarden vergunningsvrij zijn of activiteiten waarvoor een vergunning nodig is (dat zijn dan omgevingsplanactiviteiten).

Op dit moment heeft de gemeente een tijdelijk omgevingsplan. Dat bestaat uit de (voormalige) bestemmingsplannen, de Welstandsnota en de zogenaamde bruidsschat. Tot 2032 geldt er een

overgangstermijn. Uiterlijk in 2032 moet de gemeente één nieuw omgevingsplan hebben. Het is waarschijnlijk dat in stappen daar naartoe wordt gewerkt.

Tevens wordt er nu gewerkt aan een omgevingsvisie. Die visie bevat doelstellingen voor de fysieke leefomgeving. Om doelstellingen uit de visie te bereiken kunnen programma's worden vastgesteld. Daarnaast bevat de visie belangrijke bouwstenen voor het omgevingsplan.

Voor het realiseren van concrete initiatieven die voortkomen uit het inwonersberaad gelden de regels zoals die nu gelden. Past een dergelijk initiatief niet binnen de huidige regels van het omgevingsplan, dan is realisatie wellicht mogelijk met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit of via een wijziging van het omgevingsplan.

In de adviezen van het inwonersberaad is bij verschillende onderwerpen iets gezegd over het stellen van algemene regels, vergunningplichten en/of het vergunningsvrij maken van bepaalde activiteiten. Nader moet worden uitgewerkt welke regelgeving van toepassing is, wie daarvoor het bevoegd gezag is, en - wanneer dat de gemeente is - welke keuzes dan gemaakt worden. Benadrukt wordt dat het niet alleen en niet altijd de gemeente is die regels stelt of kan stellen.

Om op het gebied van beheren invulling te geven aan de adviezen van het inwonersberaad wordt voorgesteld om de volgende nieuwe acties/maatregelen uit te gaan voeren.

Nieuwe acties volgend uit advies

- We creëren ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling.
- We onderzoeken de mogelijkheden om het vergunningenproces voor energiebesparing, -opwekking, -opslag en -distributiesystemen te vereenvoudigen.
- We ontwikkelen een integraal energiestrategie/programma met een looptijd van 6 jaar of langer en maken hierbij gebruik van een plan-do-check-act-cyclus.
- We leren van eerdere onderzoeken en rapporten zoals het rapport van Royal HaskoningDHV uit 2023 met de titel '[Systeemstudie Texel](#)' (zie link vanaf pagina 19). Aanbevelingen uit dit rapport zijn:
  - o Blijf klimaatneutraliteit nastreven;
  - o Energieneutraliteit overwegen in samenhang met de kaders voor grootschalige opwek;
  - o Laat zelfvoorzienendheid los;
  - o Werk de verduurzaming van de gebouwde omgeving verder uit en inventariseer de behoefte aan groen gas;
  - o Faciliteer de elektrificatie van mobiliteit;
  - o Geef prioriteit aan de uitbreiding van de WadKabel;
  - o Stel een gemeentelijk meerjarenprogramma op voor netcongestie (prio Den Burg);
  - o Onderzoek en werk samen met TESO en Liander aan de mogelijkheden voor verduurzaming en flexibiliteit van het net;
  - o Onderzoek met inwoners en bedrijven de mogelijkheden voor flexibiliteit van het net.
- We verzoeken de Omgevingsdienst om meer te handhaven op de energiebesparingsplicht.

Bijlage 1: Uitslag stemrondes adviezen inwonersberaad

Het inwonersberaad heeft aangegeven om adviezen aan te nemen 'met een ruime meerderheid'. Bij de stemronde van de verschillende adviezen is de drempel van 70% gehanteerd. Adviezen die deze drempel niet gehaald hebben zijn in deze gemeentelijke reactie niet meegenomen. Hieronder een overzicht van alle adviezen met daarbij hoeveel procent van de deelnemers van het inwonersberaad hierachter staat.

Cluster Besparen

1. Energie besparen

- 1.1 Wat je niet verbruikt, hoeft je niet op te wekken

score: 81%

Cluster Opwek, Opslag en Distributie

2. Windenergie

- 2.1 Geen grote windmolens
2.2 Vrijwel onzichtbare windturbines
2.3 Windwokkel of mini windmolen
2.4 Windmolen kleiner dan 15 meter ashoogte
2.5 Wind voor buurtschappen
2.6 Grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte)

score: 70%

score: 82%

score: 78%

score: 69%

score: 59%

score: 29%

3. Zonne-energie

- 3.1 Zon op bestaande (overheid)infrastructuur
3.2 Zon op en om huizen en bedrijven
3.3 Zonnepanelen bezitten en beheren vanuit collectief
3.4 Grote zonneweide

score: 90%

score: 90%

score: 84%

score: 41%

4. Energie uit water

- 4.1 Blue Energy
4.2 Getijdenenergie
4.3 Golfenergie

score: 74%

score: 65%

score: 63%

5. Aardwarmte

- 5.1 Advies aardwarmte

score: 74%

6. Lokaal opwekken en opslaan

- 6.1 Lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie
6.2 TESO zelf energievoorziening oplossen

score: 75%

score: 71%

7. Energieopslag

- 7.1 Thuisbatterijen (o.a. Lithium)
7.2 Buurtbatterijen (o.a. Lithium of Zout)
7.3 Eilandbatterijen (o.a. Lithium of Zout)
7.4 Waterstofopslag
7.5 Thermische opslag

score: 78%

score: 79%

score: 72%

score: 59%

score: 66%

Cluster Beheer

8. Organisatie en regelgeving

- 8.1 Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente
8.2 Energie-ambassadeur
8.3 Lessen uit het verleden

score: 79%

score: 88%

score: 81%

9. Algemeen

- 9.1 Texelse ambitie: zelfvoorzienend in de basisbehoefte
    Huishoudens exclusief bedrijven
    Huishoudens inclusief primaire bedrijven
    Huishoudens inclusief alle niet-toerisme gerelateerde bedrijven
9.2 Pas op de plaats

score: 53%

score: 63%

score: 68%

score: 24%